

Comisia mediu, climă și tranziție verde

RAPORT la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

nr. 172 din 03.06.2024

(lectura II)

Comisia mediu, clima și tranziție verde a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament.

Proiectul de lege propune atribuirea organului central de specialitate în domeniul energiei de a monitoriza îndeplinirea de către producători eligibili mari a obligațiilor stabilite în Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare; abrogarea aspectelor cu referire la impunerea solicitării unei garanții de bună execuție pentru unitățile de generare a energiei din surse regenerabile ce depășesc capacitatea de 200 Kw; acordarea posibilității prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile să beneficieze de schema de suport "facturare netă" pentru o centrală electrică amplasată în afara locului sau locurilor de consum, facilitarea racordării la rețelele electrice a centralei/centralelor electrice pentru care un solicitant a obținut statut de producător eligibil mare.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 13 iunie 2024.

Comisia a examinat obiecțiile și propunerile expuse în avizul Direcției Generale Juridice a Secretariatului Parlamentului, Guvernului RM, precum și amendamentele înaintate de către deputați în Parlament, iar rezultatul examinării acestora se regăsește în tabelul de sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

Printre amendamentele acceptate de către Comisie menționăm completarea articolului 28 alin. (4)² cu prevedere, care va permite prosumatorilor să solicite operatorului sistemului de distribuție racordarea centralei electrice care generează energie din surse regenerabile sau racordarea instalației de stocare a energiei de o capacitate mai mare decât plafonul individual de capacitate; a articolului 39⁵ – care propune să îmbunătățească și să clarifice mecanismul pentru comunitățile de energie

din surse regenerabile, eliminând astfel ambiguitățile legate de activitatea acestora pe piețele de energie, a Articolului II – care va clarifica modul de calculare a termenului stabilit pentru construcția centralelor electrice.

Reieșind din cele relatate, Comisia cu votul majorității membrilor săi (5 voturi – ”pentru”, 2 voturi - ”abținere”) propune proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, nr. 172 din 03.06.2024, spre adoptare în lectura a doua.

Valeriu MUDUC
Președintele Comisiei

SINTEZA
propunerilor, obiecțiilor și amendamentelor la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile
(nr. 172 din 03.06.2023)

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri și obiecții	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2	3	4	5
1.		Se consideră necesară prezentarea opiniei Ministerului Energiei, care potrivit pct.5 <i>din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Energiei</i> , aprobat prin HG nr. 118/2023 - are misiunea de a analiza situația și problemele din domeniile de activitate gestionate, dar și a avizului din partea Guvernului	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Se acceptă
2.		Reieșind din faptul că, proiectul de lege vizează și condiții noi de acces la rețea pentru producătorii de energie electrică din surse regenerabile, considerăm necesară organizarea consultărilor publice pe marginea subiectului, întru respectarea prevederilor art. 491 din Regulamentul Parlamentului	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Se acceptă Au fost organizate consultări publice pe platforma Comisiei la data de 10 iunie 2024 cu invitarea tuturor părților interesate. La ședință au participat reprezentanți ai asociațiilor de investitori, autorități publice centrale, operatori ai sistemelor electroenergetice, ANRE.
3.		Pentru a menține nivelul de armonizare a Legii nr. 10/2016 (care transpune parțial Directiva	Direcția generală	Nu se acceptă Proiectul de lege nu

		(UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și a descuraja introducerea normelor care contravin legislației UE, este imperativă expertizarea proiectului de lege de către Centrul de armonizare a legislației.	juridică a Secretariatului Parlamentului	prevede transpunere de noi prevederi ai aquis-ului comunitar.
4.		Inițiativa legislativă a fost înaintată fără o analiză a impactului de reglementare, așa cum prevede Legea nr. 100/2017 și art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, iar în lipsa unei fundamentări economice și a unei analize ample a impactului, dispozițiile contravin prevederilor constituționale ale art.126 alin.(2) lit. h) din Constituție.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Nu se acceptă Analiza impactului de reglementare a activității de întreprinzător pentru modificările incluse în proiectul de lege nu este necesară, având în vedere că prin aceste modificări, nu se intervine în activitatea de întreprinzător. Conform Legii nr. 10/2016, „ <i>prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile în care sunt respectate plafoanele de capacitate individuală, stabilite de Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e¹), au dreptul la o remunerare pentru cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție.</i> ”. Cei care nu respectă plafoanele

				<p>individuale de capacitate, nu au dreptul să beneficieze de remunerare.</p> <p>Totuși, ținând cont de faptul că o parte din prosumatori au investit și au construit centrale a căror capacitate instalată depășește plafonul individual de capacitate stabilit de către Guvern, sunt propuse modificări prin includerea semnării de către furnizori a contractelor de facturare netă, avînd ca scop susținerea acestora prin oferirea posibilității de a beneficia măcar pentru o parte din puterea instalată a centralei de schema de sprijin „Facturare netă” și de a primi remunerarea pentru cantitatea de energie electrică generată în limitele plafonului de capacitate individuală, determinată proporțional cotei plafonului de capacitate individuală din puterea instalată totală a instalației de generare a energiei electrice din</p>
--	--	--	--	---

				<p>surse regenerabile.</p> <p>Cu referire la propunerea de completare a Legii nr. 10/2016 cu prevederea prin care Guvernul poate impune operatorilor de sistem obligații de serviciu public în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile, care beneficiază de schema de sprijin „preț fix”, impactul asupra potențialilor întreprinzători afectați va fi analizat la etapa promovării Hotărârii de Guvern respectivă.</p>
5.		<p>La articolul 3, în definiția noțiunii „comunitate de energie din surse regenerabile”</p> <ul style="list-style-type: none"> - cuvântul „acționari” se propune a fi substituit cu cuvântul „asociați”; - litera a) se propune a fi completată cu cuvintele „, care sunt situați în proximitatea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva persoană juridică”; - la litera b) după cuvintele „persoanele fizice” se propune a fi introduse cuvintele „asociațiile de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrativ”. 	<p>Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în Parlament</p>	<p>Se acceptă.</p>
6.	Articolul 10:	Propunerea de completare cu un nou alineat (2)	EBA Moldova	Nu se acceptă

<p>alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) În scopul asigurării atingerii obiectivelor politicii de stat privind neutralitatea climatică, Guvernul poate impune obligații de serviciu public, în conformitate cu articolul 11 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, operatorilor de sistem în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile, care beneficiază de schema de sprijin preț fix.”.</p>	<p>la art.10 din Legea nr.10/2016 privind atribuția Guvernului de a impune obligația de serviciu public operatorilor de sistem în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii de energie electrică regenerabilă care beneficiază de schema de sprijin preț fix considerăm a fi una nejustificată.</p> <p>Cu referire la conținutul alin.(2) al art. 10, reținem că limitarea accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile, care beneficiază de schema de sprijin preț fix, comportă un caracter discriminatoriu, în raport cu alți producători de energie din surse regenerabile (subiecți ai prezentei Legi), or prevederile art. 11 alin.(i) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică reglementează că „<i>Obligațiile de serviciu public sînt impuse de Guvern sau de Agenție, conform competențelor stabilite prin prezenta lege, în mod nediscriminatoriu în calitate de măsură limitată în timp și pot fi revizuite cu regularitate, din oficiu, în scopul determinării necesității menținerii obligațiilor respective</i>”;</p>	<p>AmCham Moldova Premier Energy</p> <p> Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Propunerea de completare a art. 10 din Legea nr. 10/2016 este necesară pentru a rezolva o serie de probleme actuale și pentru a facilita dezvoltarea durabilă a sectorului de energie regenerabilă.</p> <p>Argumentele principale sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - din totalul a peste 1500 MW de avize de racordare eliberate de către operatorul sistemului de transport pentru proiectele de energie din surse regenerabile (SER) (inclusiv instalații eoliene și fotovoltaice), mai puțin de 10% sunt puse în exploatare anual, fapt care împiedică realizarea obiectivelor naționale de creșterea producției de energie din surse regenerabile; -capacitățile pentru care au fost emise avize de racordare rămân rezervate, dar centralele electrice nu sunt construite în termene rezonabile. Această situație blochează
--	---	---	---

				<p>utilizarea eficientă a capacităților rețelei; -există preocupări legate de modul în care deținătorii actuali de avize de racordare blochează capacitățile rețelei și comercializează aceste avize la sume impunătoare, practici care duc la scumpirea proiectelor de energie regenerabilă și la prelungirea perioadei de recuperare a investiției.</p> <p>Și Secretariatul Comunității Energetice stipulează în avizul său că în conformitate cu acquis-ul comunitar, Moldova, în calitate de parte contractantă la Comunitatea Energiei, nu poate să nu aplice, prin impunerea unei obligații de serviciu public și în favoarea producătorilor de energie din surse regenerabile care beneficiază de schemele de sprijin prevăzute de Legea 10/2016, dispozițiile privind nediscriminarea în ceea ce privește accesul la</p>
--	--	--	--	--

		La Art. I, pct. 1, intervenția juridică de completare a art. 10 cu alineatul (2) și schimbarea structurii articolului, va afecta textul legii în sensul normelor de trimitere la atribuțiile Guvernului, care sunt prezente în conținutul legii. În acest sens, întru excluderea erorilor juridice, proiectul urmează a fi completat cu o norma nouă de identificare a trimiterilor la articolul 10 din Legea nr. 10/2016 și operarea modificărilor corespunzătoare.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	rețele și racordarea la rețea. Se acceptă
7.		Se propune completarea art.14 din Legea nr. 10/2016 cu un alineat, care va avea următoarea redacție: ”în scopul asigurării obiectivelor politicii de stat privind neutralitatea climatică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate impune obligații pentru operatorii de sistem privind acordarea priorității producătorilor eligibili mari în lista de așteptare pentru racordare la punctele congestionate.” Articolul 14 alin. (1) lit. c ²) se propune a fi modificat după cum urmează: „c ²) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, instituie și ține, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, înregistrează comunitățile de energie din surse regenerabile în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile;”.	Premier Energy Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în Parlament	Nu se acceptă. Nu este clar raționamentul completării înaintate. Se acceptă.

		„Stabilirea plafonului individual de capacitate nu interzice solicitantului să solicite operatorului sistemului de distribuție racordarea centralei electrice care generează energie din surse regenerabile sau racordarea instalației de stocare a energiei de o capacitate mai mare decât plafonul individual de capacitate determinat pentru solicitantul respectiv. În acest caz operatorul sistemului de distribuție la eliberarea avizului de racordare informează, în aviz, solicitantul despre faptul că furnizorii de energie electrică vor remunera solicitantul doar pentru cantitatea de energie electrică generată în limitele plafonului de capacitate individuală, determinată proporțional cotei plafonului de capacitate individuală din puterea instalată totală a instalației de generare a energiei electrice din surse regenerabile.”.		
9.	La articolul 37: alineatul (4 ⁶) va avea următorul cuprins: „(4 ⁶) În cazul în care un producător eligibil mare nu își poate onora obligațiile față de creditorii și/sau finanțatori, ceea ce perechitează realizarea proiectului privind construcția și	La articolul 37, alin. (1 ¹) se propune ca sintagma „ <i>data anunțării rezultatelor licitației</i> ” să fie înlocuită cu sintagma „ <i>publicarea în Monitorul Oficial a Republicii Moldova a hotărârii Guvernului cu privire la oferirea statutului de producător eligibil mare</i> ” Se propune de exclus prevederile propuse la art.37, alin.(4 ⁶), deoarece acestea sunt confuze prin încercarea de a schimba partea care va depune solicitarea de substituție a entității care va duce la bun sfârșit proiectul investițional, care stă la baza acordării statutului de producător eligibil mare.	Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în Parlament EBA Moldova AmCham Moldova Premier Energy	Se acceptă Nu se acceptă. Modificarea părții care depune solicitarea de substituție a entității este necesară inclusiv din considerentul dreptului la proprietate, având în vedere că producătorul

<p>punerea în funcțiune a centralei de producere a energiei electrice din surse regenerabile, producătorul eligibil respectiv este în drept, cu acordul creditorilor și/sau al finanțatorilor, să depună la organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o solicitare de substituire cu o alta entitate. La cerere se anexează, actele necesare conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, precum și acordul scris al creditorilor și/sau al finanțatorilor. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei examinează solicitarea în termen de 60 de zile și, după caz, propune Guvernului modificarea hotărârii privind oferirea statutului de producător eligibil mare, dar fără a afecta termenul de punere în funcțiune prevăzut în conformitate cu art. 37 alin. (11). Noua entitate propusă de creditori și/sau finanțatori trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi și să întrunească cerințele stabilite pentru proprietarul anterior și</p>	<p>La pct. 4, în sensul precizării termenului examinării solicitării de substituire cu o altă entitate, se propune de concretizat termenul, specificându-se că se referă la zile calendaristice.</p> <p>Ultima propoziție de la art. 37, alin. (4⁶) va avea următorul cuprins: ”Noua entitate propusă de către producătorul eligibil respectiv trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi și să întrunească cerințele stabilite pentru proprietarul anterior și indicate în oferta câștigătoare.”</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în Parlament</p>	<p>eligibil, de jure și de facto este deținătorul/proprietarul centralei și a statutului de producător eligibil oferit prin Hotărârea Guvernului. Prin urmare, prevederea propusă vine să alinieze cadrul normativ la prevederile Codului civil.</p> <p>Se acceptă. Sintagma ”de 60 de zile” se propune de completat cu cuvântul ”calendaristice”.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

	indicate în oferta câștigătoare.”.			
10.	<p>La articolul 39¹: alineatul (1) litera c) sintagma „și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern” se abrogă.</p>	<p>La pct. 5 din proiectul de lege se propune ca textul: „alineatul (1) litera c) sintagma „și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern” se abrogă” să fie substituit cu următorul text: „la alineatul (1), litera c) după prima frază se completează după cum urmează: „În cazul în care capacitatea totală instalată a centralei electrice deținute de consumatorul final depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, consumatorul final poate deveni prosumator cu condiția semnării contractului de prosumator doar pentru capacitatea conform plafonului de capacitate individuală stabilit de Guvern”.</p>	Guvernul RM	Se acceptă.
	<p>alineatul (5) pe tot parcursul textului sintagma „locul de consum” la toate formele</p>	<p>La articolul 39¹, alin. (4) se propune a fi modificat după cum urmează: „(4) În vederea asigurării transparenței la promovarea activității prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să întocmească și să prezinte trimestrial Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte cu privire la numărul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile. Informațiile agregate cu privire la prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile se publică pe paginile web ale operatorilor sistemelor de distribuție.”</p>	Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în Parlament	Se acceptă
		<p>Se propune completarea art. 39¹, alin. (5) cu lit. b¹), care va avea următorul cuprins: ”b¹) în cazul producătorilor persoane fizice, se</p>	Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în	Se acceptă

	gramaticale se substituie cu sintagma „locul de consum/locurilor de consum” la toate formele gramaticale corespunzătoare.	consideră loc/locuri de consum chiar dacă acesta/ acestea aparține/aparțin cu drept de proprietate doar unuia dintre soți.”	Parlament	
11.	<p>6. La articolul 39²: alineatul (1) literele a) și b) vor avea următorul cuprins:</p> <p>a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică prosumatorilor, în calitatea primară a acestora de consumatori finali, la prețul stabilit în contractul de furnizare a energiei electrice sunt obligați să încheie contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu prosumatorii, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite de prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată de prosumatorii respectivi. În cazul în care capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, contractul de furnizare-vânzare a energiei electrice se încheie doar pentru plafonul de capacitate individuală;</p> <p>b) prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, au dreptul la o</p>	<p>Cu referire la prevederea de la pct. 6 Art. I din proiect ce propune limitarea furnizorilor de energie electrică de a încheia contractele de furnizare - vânzare a energiei electrice regenerabile cu prosumatorii doar pentru plafonul de capacitate individuală fără a lua în calcul capacitatea totală a centralei/centralelor electrice instalate, pentru care au fost emise avize de racordare la rețea, atenționăm că dispozițiile conțin elemente discriminatorii și, prin urmare, încalcă principiile constituționale ale universalității drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale și egalității persoanei în fața legii.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 39² definește schema de sprijin pentru prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile. Mecanismul de facturare netă, care, în redacția actuală, stabilește că „prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile în care sunt respectate plafoanele de capacitate individuală, stabilite de Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e¹), au dreptul la o remunerare pentru cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție”. Astfel, ținând cont de faptul că o parte din prosumatori au construit centrale a căror capacitate instalată depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de către Guvern,</p>

<p>remunerare pentru cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de centrala electrică/centralele electrice ale prosumatorului conform plafonului de capacitate individuală stipulat în contractul de furnizare-vânzare a energiei electrice, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un cont al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile. În cont se reflectă contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție într-o perioadă de facturare (conform mecanismului de facturare netă). Contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție se iau în considerare la emiterea facturii pentru energia electrică de către furnizor și permit stabilirea soldului monetar aferent prosumatorului. Prețul și/sau modalitatea de stabilire a prețului aplicat la determinarea contravalorii cantității de energie electrică livrate în rețeaua</p>		<p>pentru a oferi posibilitatea să beneficieze măcar pentru o parte din puterea instalată a centralei de schema de sprijin „Facturare netă” a fost luată decizia modificării prevederilor Legii SER prin includerea semnării de către furnizori a contractelor de facturare netă. În lipsa modificărilor propuse, furnizorii serviciului universal și cei de ultimă opțiune nu au temei de încheiere a contractelor cu prosumatorii a căror centrale depășește plafonul de capacitate individuală. Suplementar informăm că tranziția la mecanismul facturare netă și aplicare plafoanelor de capacitate individuală nu a avut loc instantaneu, această procedură a fost însoțită de sesiuni de consultări publice atât în etapa de promovare a Legii nr. 331/2023 de modificare a Legii nr. 10/2016, cât și la</p>
--	--	--

	electrică de distribuție se indică în anexa la contractul de furnizare-vânzare a energiei electrice;”.			etapa de promovare a Hotărârii Guvernului nr. 26/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 401/2021 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, a cotelor maxime și a categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025
12.	<p>La articolul 39⁵ se propune ca: alineatul (1) să aibă următorul cuprins: ”(1) Consumatorii finali, inclusiv consumatorii casnici, au dreptul de a se organiza în comunități de energie din surse regenerabile cu condiția că sunt respectate următoarele cerințe: a) obiectivul principal al comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru a satisface nevoile în energie ale membrilor sau asociațiilor comunității într-o manieră durabilă, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau asociații săi ori pentru regiunile în care aceasta operează, mai degrabă decât obținerea de profit financiar. Statutul/actul de constituire al comunității de energie din surse regenerabile prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile;</p>		Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați în Parlament	Se acceptă.

b) membri ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoanele fizice, asociațiile de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrative, întreprinderile mici și mijlocii, satele și orașele, reprezentate de organele lor executive, precum și consumatorii vulnerabili de energie, în sensul Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este voluntară și deschisă. Membrii unei comunități de energie din surse regenerabile au dreptul de a părăsi comunitatea în orice moment în conformitate cu statutul/ actul de constituire al acesteia. Statutul/actul de constituire al comunității de energie din surse regenerabile nu poate stabili condiții sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar împiedica participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile sau părăsirea acesteia;

d) membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului.”;

se completează cu alineatele (1¹) – (1¹⁶) cu următorul cuprins:

”(1¹) Întreprinderile mici și mijlocii pot participa într-o comunitate de energie din surse regenerabile atât timp cât participarea lor la comunitatea de energie din surse regenerabile nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională.

(1²) În cazul în care o comunitate de energie din

surse regenerabile este constituită ca persoană juridică cu scop lucrativ, statutul/actul de constituire al acesteia trebuie să prevadă în mod expres faptul că profitul obținut va fi utilizat pentru necesitățile entității respective sau ale membrilor, asociațiilor săi, cu excepția plății de dividende.

(13) Comunitatea de energie din surse regenerabile este o entitate autonomă care acționează în nume propriu, poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independente de membrii și asociații săi.

(14) Comunitatea este gestionată și se află sub controlul membrilor, al asociațiilor săi. La stabilirea procesului de luare a deciziilor în cadrul comunității de energie din surse regenerabile, membrii, asociații acesteia trebuie să urmărească implementarea principiului de guvernare democratică (un membru – un vot). Aplicarea principiului respectiv nu trebuie să aducă atingere intereselor membrilor, ale asociațiilor comunității de energie din surse regenerabile care aduc aport semnificativ la capitalul social al persoanei juridice cu scop lucrativ.

(15) Calitatea de comunitate de energie din surse regenerabile se obține de către o persoană juridică prin înregistrarea acesteia în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, ținut de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Pentru a fi înregistrat în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, solicitantul trebuie să depună la Agenția Națională pentru Reglementare în energetică o cerere, în conformitate cu Regulamentul cu

privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, în care să precizeze, cel puțin următoarele:

a) denumirea persoanei juridice care urmează să fie înregistrată în calitate de comunitate de energie din surse regenerabile;

b) numele complet, adresa și numărul de înregistrare fiscală ale membrilor, ale asociațiilor săi persoane fizice, precum și denumirea, sediul, adresa, numărul de înregistrare fiscală a persoanelor juridice care sunt membre sau asociați;

c) activitățile care urmează să fie desfășurate de persoana juridică respectivă, conform listei de activități prevăzute la alin. (1¹⁰);

d) localitatea sau localitățile în care urmează să își desfășoare activitatea persoana juridică respectivă.

(1⁶) Cererea prevăzută la alin. (15) va fi însoțită de statutul/de actul de constituire al persoanei juridice respective, care fac dovada faptului că cerințele stabilite la alin. (1) – (15) sunt îndeplinite. Cerințele respective urmează a fi respectate pe toată perioada pe parcursul căreia persoana juridică respectivă intenționează să desfășoare activitățile specifice comunității.

(17) La modificarea statutului/a actului de constituire al comunității de energie din surse regenerabile, membrii, asociații acesteia sunt obligați să țină cont de necesitatea respectării cerințelor prevăzute la alin. (1) – (15) și să notifice Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cazul în care modificarea statutului/a actului de constituire ar putea

afecta respectarea cerințelor respective. În cazul în care urmare a examinării actelor prezentate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică atestă că se încalcă una din cerințele menționate, aceasta oferă termen pentru modificarea statutului/a actului de constituire.

(18) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică radiază din Registrul comunităților de energie din surse regenerabile comunitatea respectivă în cazul în care, în situația prevăzută la alin. (17) sau la sesizarea unei autorități sau părți terțe, constată faptul că respectiva comunitate nu corespunde cerințelor stabilite la alin. (1) – (15), cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (17).

(19) Procedura de înregistrare, retragere și actualizare a Registrului comunităților de energie din surse regenerabile se stabilește în Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(1¹⁰) Comunitatea de energie din surse regenerabile este în drept:

a) să producă, să consume, să stocheze, să furnizeze și să vândă energia din surse regenerabile, inclusiv în baza unor contracte pentru achiziționarea energiei electrice;

b) să partajeze în cadrul comunității, între membrii și asociații acesteia, energia generată de instalațiile de producere, deținute de comunitate, cu condiția respectării cerințelor stabilite în prezentul articol și al menținerii drepturilor și a obligațiilor membrilor, asociațiilor comunității în calitate de

consumatori finali;

c) să acceseze în mod nediscriminatoriu toate piețele de energie relevante, atât direct, precum și prin intermediul agregatorilor în conformitate cu legile sectoriale corespunzătoare.

(1¹¹) Comunitatea de energie din surse regenerabile și membrii sau acționarii se supune/se supun unor proceduri și taxe nediscriminatorii, echitabile, proporționale și transparente, inclusiv în ceea ce privește înregistrarea și acordarea de licențe, precum și aplicării de tarife reglementate transparente, nediscriminatorii și care reflectă costurile, care să asigure că acestea contribuie în mod adecvat și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului și achită tarifele corespunzătoare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(1¹²) Comunitatea de energie din surse regenerabile care furnizează energie, prestează servicii de agregare sau desfășoară alte activități pe piețele de energie trebuie să se conformeze prevederilor care reglementează activitățile respective. Licențele pentru desfășurarea de către comunitatea de energie din surse regenerabile a activităților care fac obiectul licențierii în conformitate cu legea sectorială care reglementează sectorul respectiv se eliberează în condițiile stabilite de respectivul act normativ.

(1¹³) Fără a aduce atingere drepturilor membrilor, ale asociațiilor săi în calitate de consumatori finali, comunitatea de energie din surse regenerabile poate furniza energie

electrică membrilor săi fără a fi necesară deținerea unei licențe pentru furnizarea energiei electrice.

(1¹⁴) Comunitatea de energie din surse regenerabile urmează a fi tratată în mod nediscriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile sale în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau alți participanți la piață.

(1¹⁵) Comunitatea de energie din surse regenerabile este în drept să vândă energie electrică pe piața energiei electrice, iar la solicitarea acesteia furnizorii serviciului universal au obligația să încheie cu comunitatea respectivă contract pentru achiziționarea energiei electrice la prețul de închidere a pieței pentru ziua următoare în perioada de facturare. Până la stabilirea unei piețe pentru ziua următoare lichide, furnizorii serviciului universal vor aplica prețul mediu de procurare a energiei electrice pentru perioada de facturare de la toate sursele, cu excepția cantităților de energie electrică procurate de la furnizorul central de energie electrică. În cazul în care, urmare a unei analize, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată că menținerea obligației stabilite prin prezentul alineat în sarcina furnizorilor serviciului universal poate afecta activitatea acestora, Agenția poate dispune retragerea obligației respective.

(1¹⁶) Operatorii de sistem cooperează cu comunitățile de energie din surse regenerabile pentru a facilita transferurile de energie în cadrul comunităților de energie din surse

		<p>regenerabile.”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: ”(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile în care stabilește cerințe cu privire la ținerea Registrului comunităților energetice, înregistrarea comunităților energetice în Registrul respectiv, activitatea comunităților de energie din surse regenerabile, inclusiv cu privire la limita capacităților instalațiilor de producere a comunităților de energie din surse regenerabile, modalitățile de partajare a energiei produse în cadrul comunităților, între membrii și asociații acestora, aspecte privind energia nepartajată și cu privire la responsabilitatea de echilibrare precum și alte condiții ce urmează a fi îndeplinite, inclusiv condițiile aferente proximității locurilor de consum și a instalațiilor de producere a energiei. În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește în actele sale normative de reglementare drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, ale furnizorilor, ale altor participanți la piețele de energie în ceea ce privește racordarea, măsurarea energiei electrice, facturarea, precum și alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile în piețele de energie.”.</p>		
13.	Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în	Cu referire la Art. II din proiect, ce privește intrarea în vigoare a legii la data publicării în	Direcția generală	Se acceptă.

<p>Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, urmează a se lua în considerare prevederile art.56 alin.(i) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia: <i>actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Astfel, considerăm necesară reformularea dispozițiilor finale de la Art,II și aplicarea regulii generale prevăzute la art. 56 alin.(i) din Legea nr. 100/2017.</i></p> <p>Se constată necesitatea imperativă a completării proiectului de lege cu prevederi care ar cuprinde dispozițiile tranzitorii și măsurile instituite subiecților vizați întru reglementarea continuității raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări. Astfel, se va concretiza despre situația contractelor de furnizare-vînzare a energiei electrice din surse regenerabile curente/ încheiate anterior, în cazul în care acestea depășesc plafonul de capacitate individuală stabilită de Guvern.</p>	<p>juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Nu se acceptă Vezi argumentare la pct. 10 din Sintează. Suplimentar, potrivit Legii nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din sursele regenerabile, plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e¹) a fost aplicat începând cu data de 1 aprilie 2024. Până la data de 1 aprilie 2024 a fost considerat drept plafon de capacitate individuală puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de</p>
---	--	---	---

		<p>Se propune completarea Art. II din proiect cu un nou alineat (2), care va avea următorul conținut: ”în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ANRE, avînd în vedere responsabilitățile stabilite la art. 31 din Legea nr. 10/2016, va semna acordul necesar cu furnizorul selectat pentru operaționalizarea sistemului informatic/registrului de garanții de origine stabilit pentru părțile contractante ale Comunității Energiei cu sprijinul Secretariatului Comunității Energiei”.</p>	<p>Secretariatului Comunității Energiei</p>	<p>consum, dar care nu va depăși 200 kW.” Prin urmare de la data aprobării mecanismului de facturare netă și până la intrarea în vigoare a plafoanelor de capacitate individuală a fost acordată o perioadă de tranziție de aproape 6 luni. Inițiativa legislativă nu vine să stabilească tranziția la plafoane de capacitate individuală, ci vine să ofere o posibilitate legală ca cei care au deja construite centrale ce depășesc aceste capacități să beneficieze de schema de sprijin „facturare netă”.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	--	---	---

		<p>Se propune completarea Art. II din proiect cu alineatul (2), care va avea următorul conținut: ”Cu prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, care pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi au construit o centrală electrică/centrale electrice, sau sunt în proces de construcție a centralelor electrice, se încheie contracte de furnizare-vînzare a energiei electrice conform capacității de instalare a centralei electrice în limita puterii capacităților aprobate prin avizul de racordare eliberat de operatorul de sistem.”.</p> <p>Art. II. se propune a fi completat cu 4 alineate noi cu următorul cuprins:</p> <p>(1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în termen de 45 de zile va elabora și aproba Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile și va institui Registrul comunităților de energie din surse regenerabile.</p> <p>(2) Termenul de 24 de luni stabilit în art. II pct. 1) alin. (15) din Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile se calculează din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.</p> <p>(3) Prin derogare de la art. 37 alin. (11), în</p>	<p>V. Muduc, I. Sibova Deputați Parlament</p> <p>în</p> <p>Ina Coșeru, Mariana Cușnir deputați Parlament</p> <p>în</p>	<p>Nu se acceptă. Vezi argumentele de la pct. 11 și 13 de mai sus din Sintează.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	--	--	---

		<p>vederea susținerii eforturilor de dezvoltare a proiectelor de generare a energiei electrice din surse regenerabile în conformitate cu cotele maxime de capacitate aprobate de Guvern, precum și ținând cont de condițiile la care au fost expuși producătorii eligibili al căror statut a fost confirmat în anul 2022, neimputabile acestora, termenul stabilit pentru construcția centralei electrice se prelungește cu 12 de luni.</p> <p>Termenul de 12 luni stabilit la acest punct se calculează din momentul intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(4) Prin derogare de la art. 37 alin.(3), până la expirarea noului termen stabilit conform pct. 4) din prezentul articol, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu va retrage statutul de producător eligibil producătorilor cărora acesta le-a fost confirmat în anul 2022.</p>		
--	--	---	--	--

Valeriu MUDUC
Președintele Comisiei